

ความเร็วบนทางด่วน

มาต่อ รายงานการศึกษาการกำหนดอัตราความเร็วบนทางหลวงและทางพิเศษ โดยคุณสุจิต มั่งนิมิต ผู้อำนวยการสำนักอำนวยความปลอดภัย กรมทางหลวง

การกำหนดความเร็วของทางพิเศษของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย มีรูปแบบของทางเป็น 2 ลักษณะคือ เป็นทางระดับพื้นราบ และทางยกระดับ ในปัจจุบันความเร็วที่ประกาศใช้จะเป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 6 ออกความตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ซึ่งกำหนดว่าในเขตกรุงเทพมหานครให้ใช้ความเร็วไม่เกิน 80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง แต่ในทางวิศวกรรมแล้วทางพิเศษได้ออกแบบด้วยมาตรฐานสูง มีการควบคุมทางเข้า-ออก หรือทางเชื่อม ซึ่งจะไม่มีการตัดการจราจรได้ รูปแบบทางแยกเป็นรูปแบบทางแยกต่างระดับ มีช่องทางเข้า-ออก ทางแยกแบบสะพานเดี่ยว (Directional Ramp) ดังนั้นรถสามารถที่จะทำความเร็วได้เกินกว่า 120 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ในช่วงทางตรงสำหรับทางพื้นราบ

ในกรณีที่เป็นทางยกระดับข้อจำกัดของการใช้ความเร็วจะขึ้นกับมาตรฐานของราวกำแพงของทางยกระดับ ซึ่งมาตรฐานการออกแบบของทางพิเศษจะออกแบบไว้ตามมาตรฐานระดับการชนที่ TL-3 ตามมาตรฐานสหรัฐอเมริกา (NCHRP 350) ความเร็วที่ใช้ในการทดสอบว่าปลอดภัยในการชนราวกำแพงของทางยกระดับและระจะไม่พลิกข้ามกำแพง คือ 100 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ดังนั้นทางพิเศษที่เป็นทางยกระดับจึงควรกำหนดความเร็วไม่เกิน 100 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ส่วนในทางราบเนื่องจากเขตทางของทางพิเศษจะไม่กว้าง และระยะปลอดภัยข้างทาง (Clear Zone) จะแคบกว่ามอเตอร์เวย์ ความเร็วในทางระดับพื้นราบจึงไม่ควรเกิน 110 กิโลเมตร/ชั่วโมง

อย่างไรก็ตามทางพิเศษในเขตเมืองซึ่งมีปริมาณจราจรสูง ความเร็วส่วนใหญ่จะไม่สามารถใช้ความเร็วได้มากนัก การจำกัดความเร็วอาจจำกัดความเร็วที่ต่ำกว่าที่กล่าวข้างต้น แต่ทั้งนี้ให้กำหนดความเร็วตามผลการศึกษาว่าความเร็วรถส่วนใหญ่ใช้เท่าไร ทั้งนี้ในเวลากลางวันกับกลางคืนอาจไม่ต่างกัน ซึ่งในหลายประเทศก็จะใช้ป้ายจำกัดความเร็วแบบเปลี่ยนตัวเลขได้